

Звітуючи про результати індивідуального завдання як викладачеві, так і всій своїй академічній групі, студенти починають вчитися один у одного, так що потенціал усіх присвоюється кожним, у результаті чого загальний прогрес у навчанні значно прискорюється.

Кооперативне навчання, а також необхідність розвивати творчі підходи та творчий потенціал студентів вимагає такої постанови індивідуальних завдань для студентів, щоб їх виконання обумовлювало не просте репродукування отриманих знань, а творче їх використання для вирішення нових, нестандартних задач у нових, нестандартних ситуаціях. У цьому випадку, виконуючи індивідуальні завдання, студенти самостійно відкривають та створюють нові знання, набувають нові навички та вміння (зокрема, вміння функціонувати, працювати та приймати рішення у нестандартних ситуаціях), що дуже важливе для ефективної майбутньої професійної діяльності.

Євдокимова Н. М., канд. екон. наук, професор
кафедри стратегії підприємств

НАУКОВИЙ ПОШУК У НАВЧАЛЬНІЙ КНИЗІ: ДОЦІЛЬНІСТЬ І РАЦІОНАЛЬНІ МЕЖІ ПОШИРЕННЯ

1. Змістове наповнення та засоби посилення наукової складової навчального процесу тлумачаться науковим загалом неоднозначно. Незважаючи на цілком очевидну тенденцію розвитку вузівської науки, яка спостерігається у всьому пострадянському просторі, активне введення інновацій у навчальний процес не завжди відповідає підвищеним вимогам особистості, що вже має певний рівень загальної інформаційної культури і поглиблює його у вузі як майбутній фахівець. При цьому інформаційна культура виступає методологічною основою не лише процесів опрацювання спеціальної інформації у вузькопрофесійній сфері, а й процесів загально-філософського сприйняття життєво необхідної інформації, яка є базисом для світосприйняття особистості, її морально-ціннісних настанов.

2. Формування інформаційної культури є складним виховним і гносеологічним процесом, який неможливо розглядати осторонь від розв'язання проблеми визначення інформаційної потреби студента та способів її задоволення у контексті набуття ним компетенцій. Вказана обставина актуалізує проблему мірила відображення результатів наукового пошуку дослідника-викладача у навчальній книзі, яка, в свою чергу, виступає ключовим носієм унормованих освітньо-професійною програмою знань, умінь і навичок. За умов, коли вимоги до структури тексту початкової книги чітко не визначені, межі наукового пошуку багато в чому залежать від задуму автора (укладача) та власне від рівня його інформаційної культури. Як показують результати проведеного нами аналізу, часто трапляються випадки, коли текст навчальної книги є неадекватним її призначенню. Серед найпоширеніших порушень варто зазначити відхід від традиційної лінійної структури тексту до так званої точкової; нагромадження визначень ключових понять; невиправдані текстові запозичення, які цитуються, однак залишаються «чужерідними»; використання понятійного апарату, невластивого даній предметній галузі знань та ін.

3. Ефективність роботи студента з навчальною книгою багато в чому залежить від його здатності сприймати текст книги і закладений у ньому смисл, а також адекватно висловлювати за допомогою тексту свої думки. Водночас важливу роль у цьому відіграє смислове навантаження тексту, яке досягається за допомогою певних характеристик і властивостей смислових категорій, реалізованих у мовних формах. Серед найважливіших характеристик тексту навчальної книги, на нашу думку, слід виділити такі: доведеність, достовірність, істинність, обґрунтованість, конкретність, логічність, однозначність, системність, а також дохідливість, інтелектуальна насиченість, напруженість викладу.

4. Про ефективність сприйняття студентом тексту навчальної книги можна міркувати лише тоді, коли воно переходить на стадію розуміння. У свою чергу розуміння книги реалізується в процесі читання, тобто вилучення з тексту інформації через цілу низку когнітивних операцій, що ведуть до відновлення закладеної в тексті смислової структури. Тому слід приймати до уваги, що розуміння тексту перебуває під впливом особливих чинників, як-то: інформаційна насиченість тексту; концептуальна насиченість тексту; композиційно-логічна структура та складність взаємозв'язків між елементами тексту.

5. Не варто применшувати роль у розумінні тексту книги використовуваного понятійного апарату і окремих понять. Незважаючи на те, що система понять є ієрархічною, часто міжпредметна генералізація понять порушується. Це може призвести до втрати смислослаучущих елементів, і, як наслідок, зниження рівня пертинентності інформації тексту мірою відповідності інформації виявленій «предметній» потребі.

6. Безперечно, введення порядку оцінювання якості навчальних книг, сприятиме поліпшенню як власне текстів, так і змістового наповнення дисциплін. Можна скористатись розробками фахівців стосовно оцінки складності та відповідності тематики тексту поставленим цілям з елементами математичної теорії нечітких множин та лінгвістичної змінної.

Єфремов Д. П., канд. екон. наук, ст. викл.,
кафедра макроекономіки та державного управління

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ»

Одним із сучасних напрямків економічної науки виступає експериментальна економіка — галузь знань, мета якої — перевірка гіпотез економічної теорії за допомогою постановки штучних експериментів. Перевага такого підходу полягає в тому, що він дозволяє відфільтрувати зовнішні впливи на діяльність і досліджувати поведінку економічних суб'єктів у «чистому вигляді».

Напрямок досліджень, на якому сконцентрована значна увага науковців-експериментаторів, являється механізм координації між ринковими агентами. Їх цікавить, у яких умовах взаємодія між суб'єктами вестиме до рівноваги і ефективного розміщення ресурсів, а також чи можна суб'єктів навчити ефективній координації. Дане коло проблем, хоча і виглядає зовні простим і несуттєвим, насправді спроможне дати культурологічне пояснення причин неефективності ринкової економіки. Як влучно помітив Ф. Фукуяма, ринкові елементи координації, що включають ціно-